

Dotazníkový průzkum

Využívání a požadavky cestujících na lince 141 Liberec – Jablonec n.N.

13. dubna 2018

KORID LK, spol. s r.o.

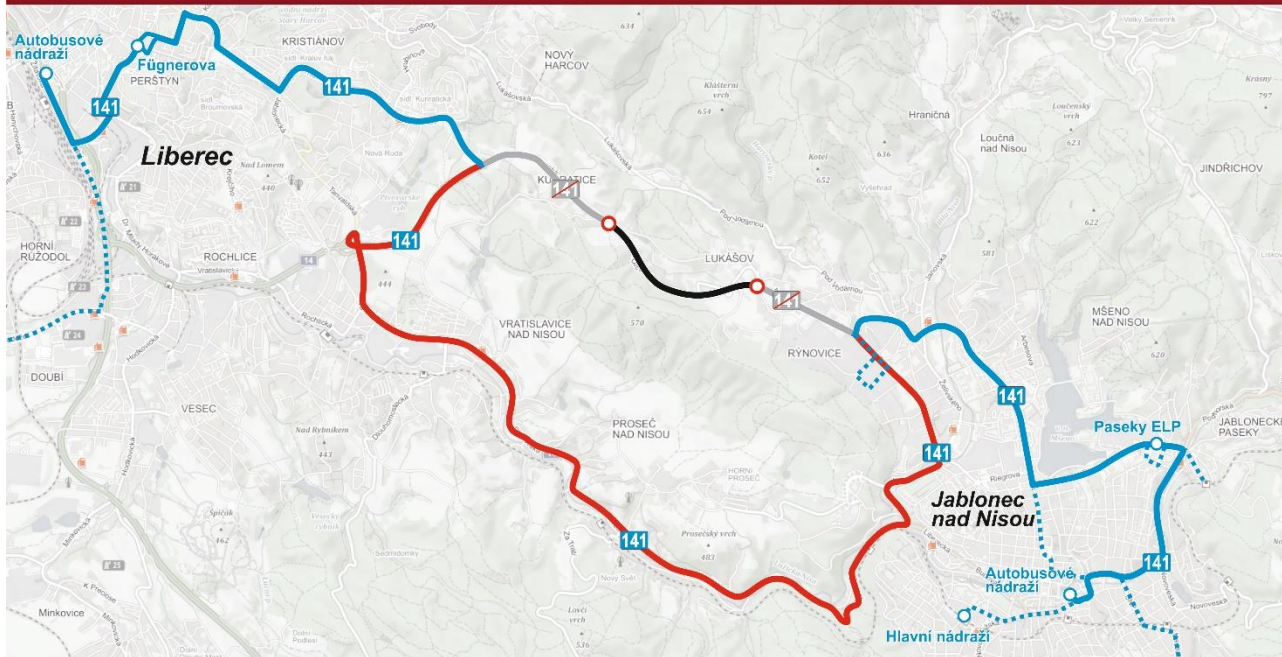
Jan Maxa

Ing. Otto Pospíšil, Ph.D.

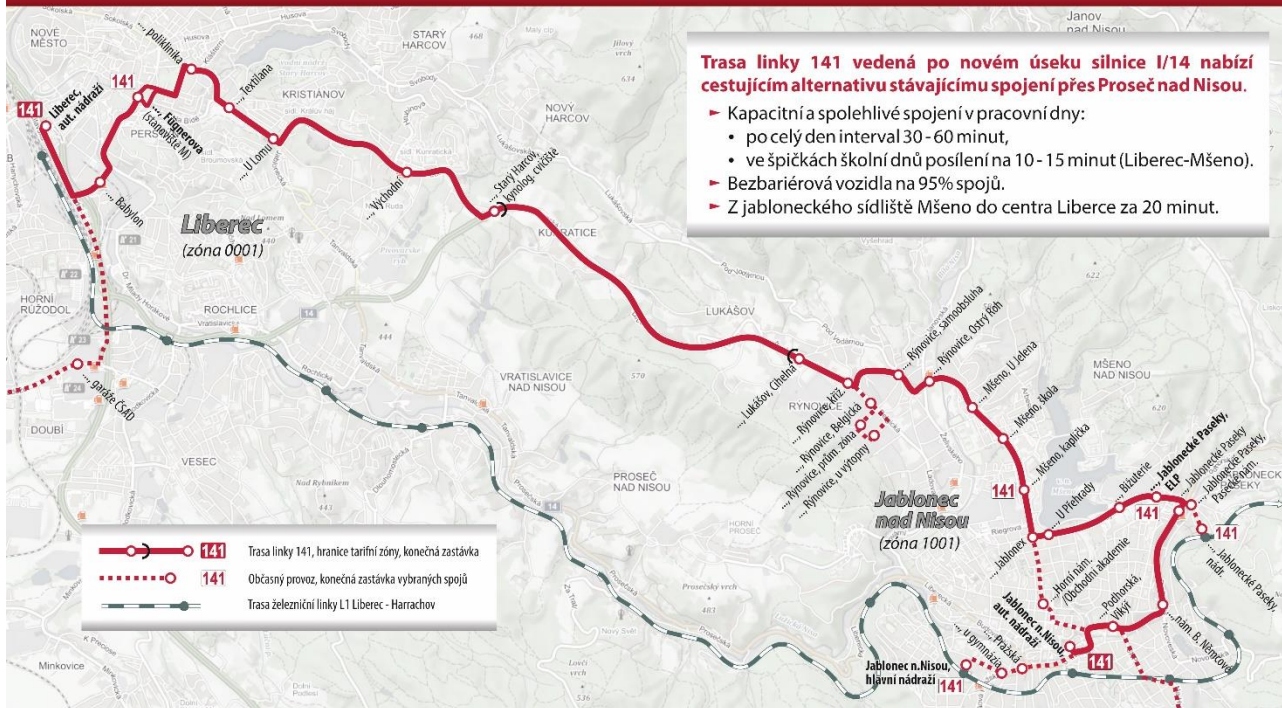
1 ÚVOD

S plánovaným otevřením silnice I/14 mezi Libercem a Jabloncem nad Nisou od 1. července 2018 se ukončí aktuální výlukový stav linky 141 Liberec – Rýnovice – Mšeno – Jablonec nad Nisou s trasováním přes Vratislavice a trasa bude vedena opět okolo libereckého sídliště Kunratická a jabloneckého Lukášova.

Výlukový stav autobusového spojení linkou 141 Liberec - Rýnovice - Mšeno - Jablonec nad Nisou

Přímé autobusové spojení linkou 141 Liberec - Rýnovice - Mšeno - Jablonec nad Nisou

Mapa linky zachycuje výlukový stav se zdlouhavou objížďkou mezi Přes Vratislavice nad Nisou a stav po narovnání do trasy po přeložce I/14.

2 PROVOZNÍ KONCEPT LINKY 141 V NAROVNANÉ TRASE

2.1 ROZSAH PROVOZU

- pracovní dny - ranní špička: interval 10 - 15 minut (*navrženo posílení linky v úseku Mšeno - Jabl. Paseky*)
- pracovní dny dopoledne: interval 30 - 60 minut (*mírné posílení linky*)
- pracovní dny odpoledne: 15 - 30 minut (*posílení linky v úseku Mšeno - Jabl. Paseky - Autobusové nádraží, posílení v podvečerních hodinách prodloužením 30-ti minutového intervalu až do 19 hodin*)
- pracovní dny večer: interval 60 minut
- o víkendu v provozu vybrané spoje dle stávajícího rozsahu

2.2 ZMĚNA OBSLUHY ZASTÁVEK

Ruší se:

- Jablonec n.Nisou,,Brandl
- Jablonec n.Nisou,Rýnovice,Nová osada
- Jablonec n.Nisou,Rýnovice,Raymond
- Jablonec n.Nisou,,Jeronýmova (t.č. využito jedním spojem).

Omezuje se:

- Jablonec n.Nisou,,Belgická (zachovány pouze vybrané spoje zajíždějící do průmyslové zóny v Rýnovicích)

Zavádí se (resp. obnovuje se):

- Liberec,Starý Harcov,kynologické cvičiště
- Jablonec n.Nisou,Lukášov,Cihelná
- Jablonec n.Nisou,Rýnovice,kříž.
- Dále se rozšiřuje obslužnost zastávky Liberec,,Východní.

Z důvodu maximálního využití nové silnice I/14 a zrychlení linky nebude obnovena obslužnost zastávek:

- Liberec,Kunratice,Mšenská (zastávka je zachována pouze v otočce mimo hl. komunikaci, cestující využijí MHD s přípojem na linku 141 nebo TRAM 11)
- Liberec,Kunratice,Nad Lukášovem (zastávka není vybudována na hl. komunikaci I/14 a její využití před uzavírkou bylo minimální, docházková vzdálenost na MHD Liberec, resp. MHD Jablonec n.Nisou je cca 1 km)
- Jablonec n.Nisou,Lukášov (zastávka leží mimo hl. komunikaci, alternativou je zastávka Jablonec n.Nisou,Lukášov,Cihelná, která je vzdálena cca 450 m)

2.3 POTENCIÁL NOVÉHO RYCHLÉHO SPOJENÍ 141

Narovnání (zrychlení) linky, její poloha ve vztahu k silně osídleným lokalitám měst Liberec a Jablonec nad Nisou a zejména příměstský až městský rozsah provozu (zejména ve vazbě na jablonecká sídliště), řadí toto spojení v rámci metropole dvojměstí mezi velmi významné. Praxe v ČR z dopravních spojení podobných parametrů vykazuje úspěšné nabídkové produkty pro cestující.

Alternativní trasa:

- Linka nekonkuruje aktuální nabídce železniční (L1) a tramvajové dopravy (11).
- Vede významně odlišnou trasou a nabízí spojení Liberce s městskými částmi Rýnovice, Mšeno a Jablonecké Paseky bez souběhu za velmi atraktivní cestovní rychlost (20 minut) s ušetřením přestupu.

Provozní flexibilita:

- Oproti drážní dopravě, která je vázána na jednokolejnou infrastrukturu a v podstatě již na hranici kapacity, nabízí linka 141 rychlou přizpůsobivost jízdního řádu dle vývoje poptávky.

3 DOTAZNÍKOVÝ PRŮZKUM U CESTUJÍCÍCH

3.1 PŘEDMĚT PRŮZKUMU

Předmětem průzkumu je bližší identifikace cílové skupiny a její potřeby v přepravní nabídce spojení. Samotné sčítání a data z odbavovacích stromků nemohou o cestujícím poskytnout informaci, jaký je konkrétní účel využívání služby, co od nového spojení očekávají, nebo jaké výhody mají k současnému stavu. Protože se nemějí jen nabídka spojení, ale také do určité míry vozidla, je součástí průzkumu i dotazování na subjektivní vnímání kvalitativních prvků.

Okruh otázek byl zvolen následovně:

- Identifikace cestujícího (věkově – tarifní skupin).
- Informace o cestování (trasa, účel, četnost).
- Platební zvyklosti při odbavování.
- Názor na navržený jízdní řád (v případě kontaktního průzkumu podrobněji).
- Kvalitativní prvky dopravních prostředků.
- Vlastní iniciativa cestujícího co lze zlepšit ve veřejné dopravě.

Průzkum byl prováděn na přelomu března a dubna dvojitou formou:

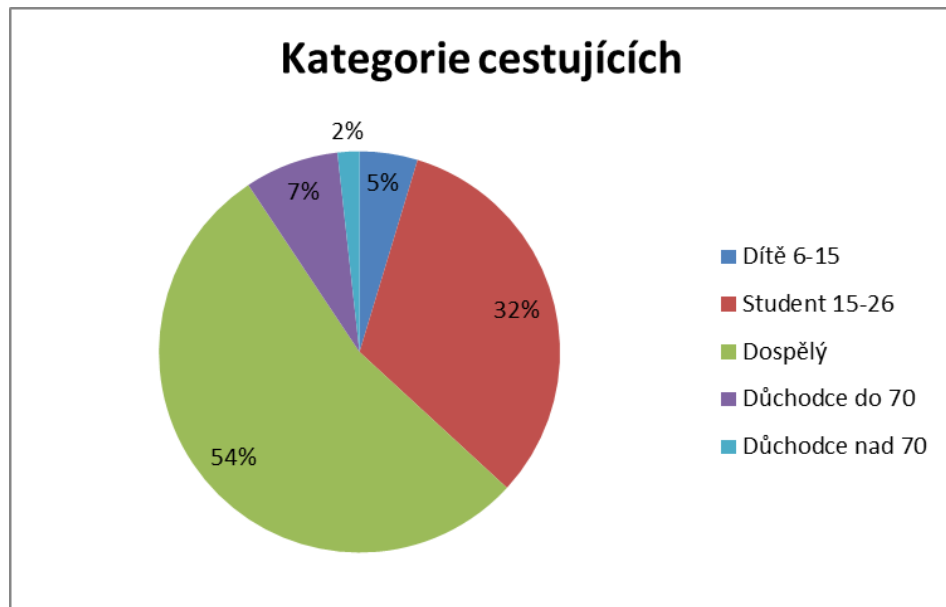
- Prostřednictvím internetového dotazníku.
- V terénu ve vozidlech na lince a kontaktních místech (pracovní den, ranní a odpolední špička, přelom dopoledního sedla).

Dotazníková akce byla zajišťována pracovníky organizátora dopravy KORID LK spol. s r.o., což z hlediska časové náročnosti neumožňuje oslovit masivní skupinu cestujících. V rozsahu 170 oslovených respondentů však přesto má významnou orientační hodnotu v souladu s ekonomickou úsporou na provedeném dotazníku. V případě průzkumu většího rozsahu by pověření specializované organizace se zajištěním externích pracovníků by investiční náklad mohl dosahovat částky cca 100 tis. Kč dle cen obvyklých v této kategorii služeb.

3.2 VÝSLEDKY PRŮZKUMU – CESTUJÍCÍ A JÍZDNÍ ŘÁD

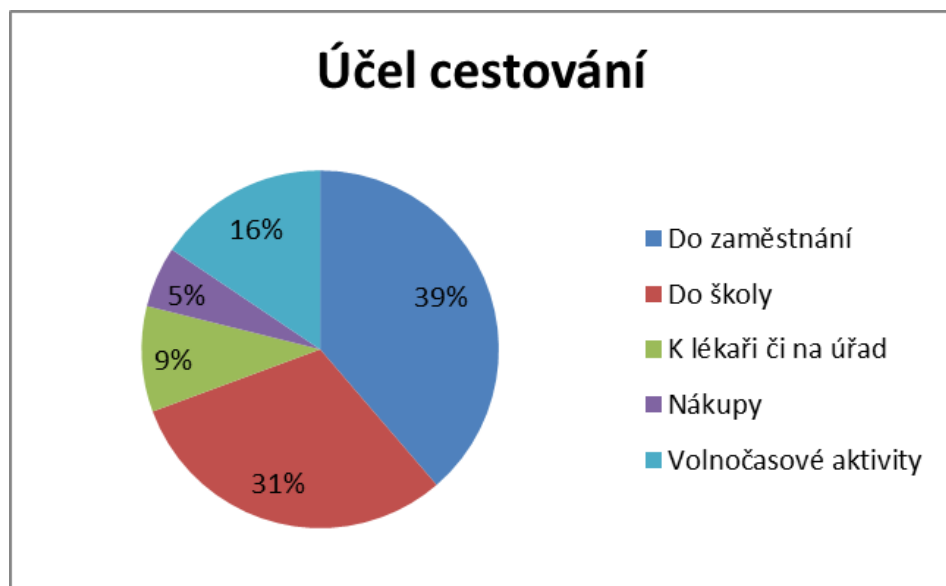
Kategorie cestujících:

Definování této otázky vychází z Tarifu IDOL. Během průzkumu byla nejpočetnější skupina cestujících v produktivním věku. Druhá nejpočetnější skupina jsou v souhrnu studenti a žáci.

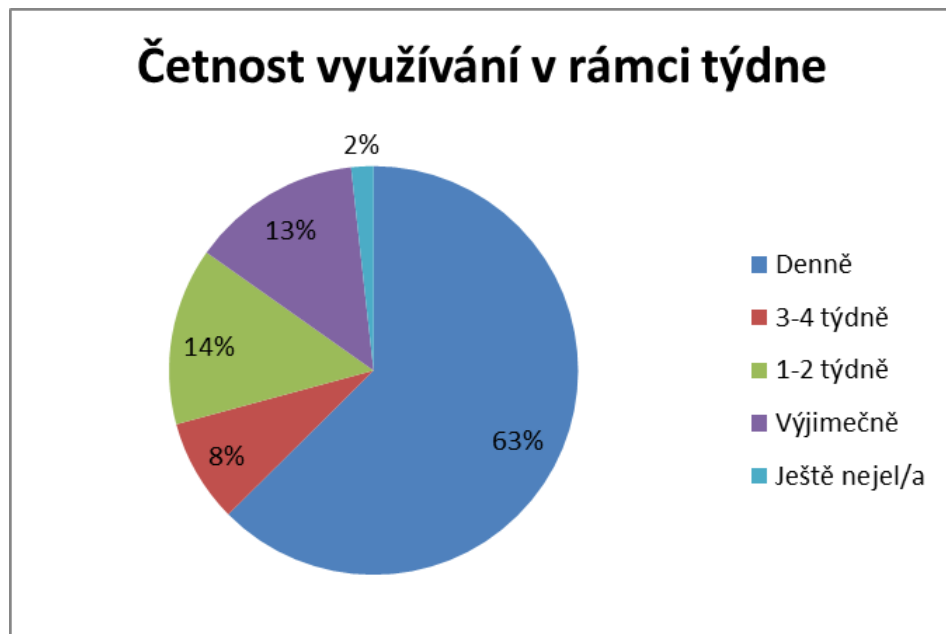
Účel cestování:

Většinou skupinou jsou pochopitelně cestující do zaměstnání a škol. Přesto je zde další významné využívání a to jsou cesty za volnočasovými aktivitami. S ohledem na obsluhovanou aglomeraci (takřka souměstí) to není neobvyklé. Dá se však předpokládat, že v případě zavedení víkendového provozu by podíl této skupiny cestujících významně stoupl. Do volnočasových aktivit jsou zahrnuty cesty za zábavou, kulturou, turistikou, návštěvy, kroužky.

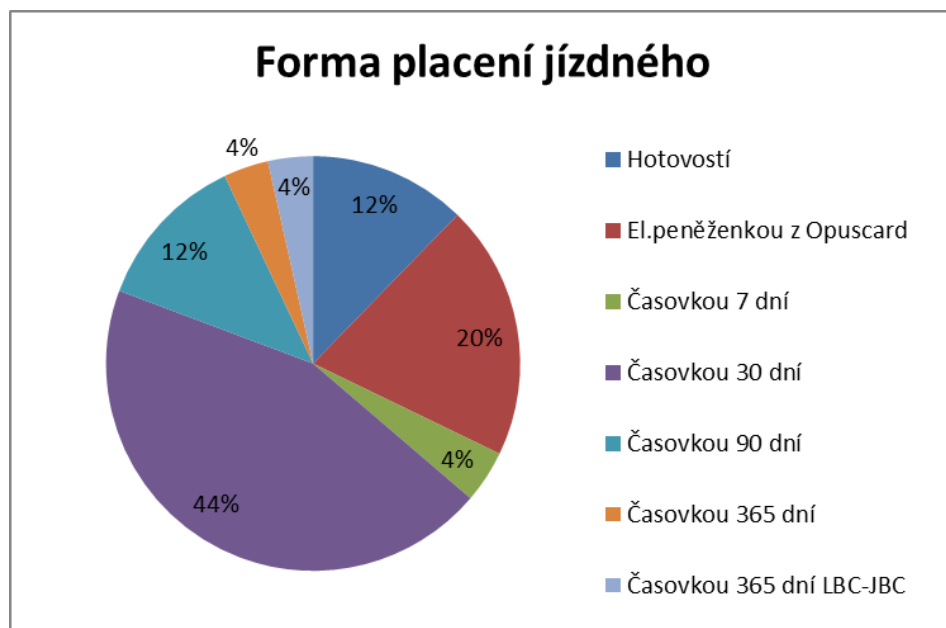
Četnost využívání linky 141:

Otázka byla zaměřena na „věrnost“ cestujících této linky. Výsledkem je pevné jádro pravidelných cestujících, kteří preferují toto spojení (v případě Jablonce n.N. i v rámci sítě MHD). Do pravidelných můžeme sečíst kategorie denně + 3-4x během týdne, přičemž v současné době se jedná prakticky o smysluplný provoz jen v pracovní dny.

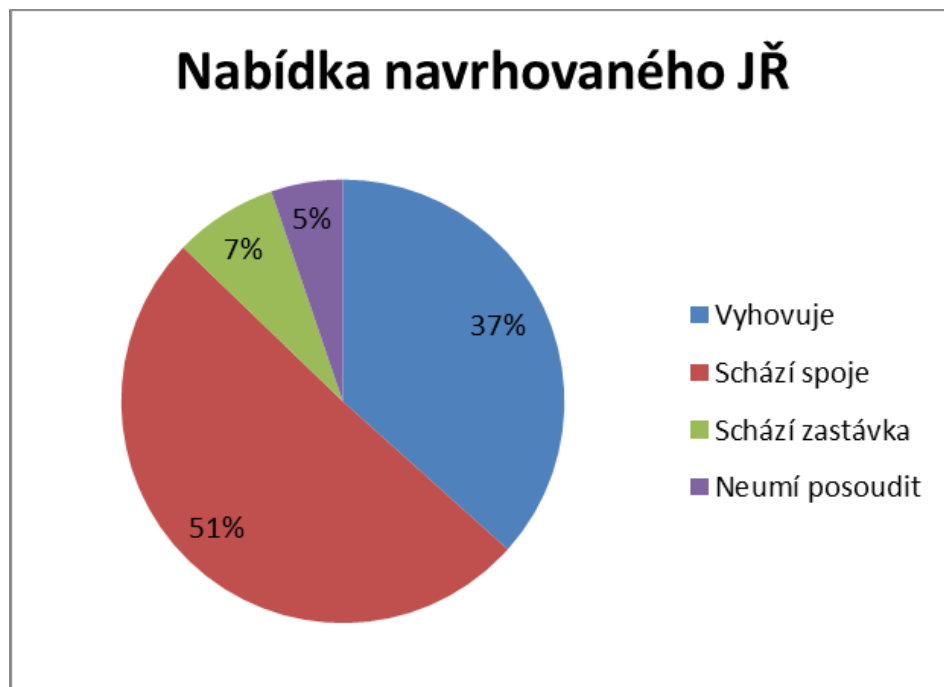
Placení jízdného:

Linka se tarifně nachází pouze na dvou městských zónách se silnou přepravní nabídkou přestupů na linky MHD. V kombinaci s vysokou pravidelností využívání je zde u dotazovaných respondentů potvrzen vysoký podíl předplatných kuponů, které v souhrnu tvoří 68% jízdného. Kartu Opuscard zde při odbavení využívá dotazovaných 88% cestujících.

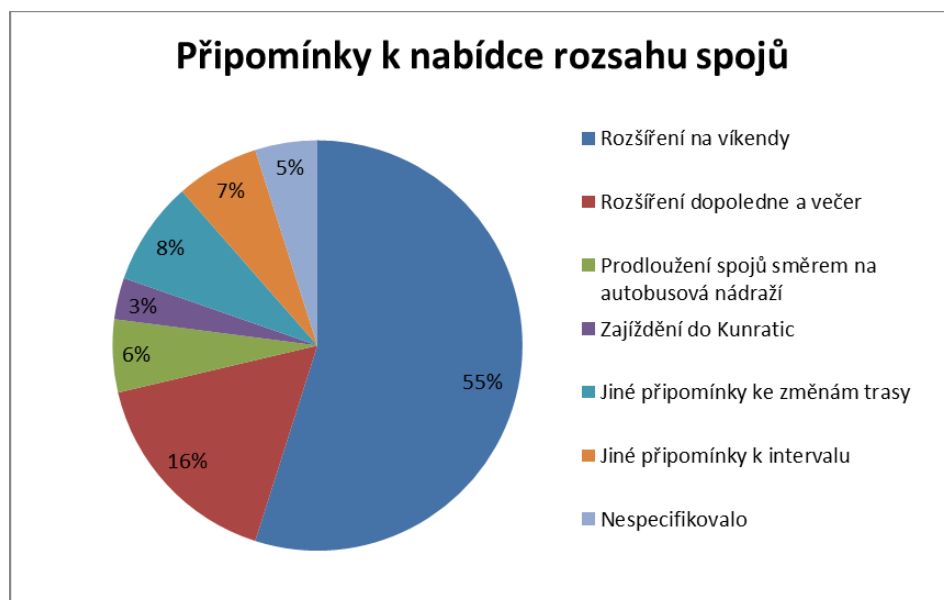

Vyjádření k nabídce rozsahu spojů na lince:

Navrhovaný jízdní řád je zveřejněn souběžně s anketou. Zároveň byl prezentován během průzkumu v terénu. V určité úrovni se hodnocení prolíná se současným stavem. Tato otázka řeší pouze obecnou spokojenost či nespokojenost s návrhem. V případě nespokojenosti je téma rozvedeno v dalším grafu.

Upřesnění připomínek k navrhovanému jízdnímu řádu:

- Nejsilnější je požadavek na víkendový provoz, kdy nutnost využití kombinace jablonecké MHD + tramvaje znamená i dvojnásobnou cestovní dobu a ještě s přestupem.
- Posílení dopoledního a večerního sedla je zdůvodněno delší časovou prodlevou mezi vznikem potřeby přepravy a časem odjezdu (interval je až 60 minut).
- Mezi návrhy na změnu intervalu zazněl požadavek na celodenní interval alespoň 30 minut nebo zavedení nočních spojů.

- Často zazněl požadavek na úpravu trasy nebo vybraných spojů pro pokrytí více cílových bodů. Nejvíce v souvislosti s narovnáním trasy, kdy přestává být obsluhována zastávka Brandl nebo zaniká obsluha Kunratic v souvislosti s absencí zastávek na silnici I/14. Vznesen byl také požadavek na přímé spoje k TUL.
- Rozsah provozu zahrnuje zkrácené spoje neobsluhující autobusová nádraží obou měst. Zatímco požadavek více spojů k AN v Liberci je dán lepší dostupností vlaků (a v případě požadavku víkendových spojů spojeno se zastavováním u Babylonu), v Jablonci nad Nisou je (u spojů končících v Pasekách u ELP) důvodem zlepšení obsluhy lokality směrem k náměstí Boženy Němcové a Vikýře. Obecně byla přivítána nová nabídka obsluhy Horního náměstí resp. Obchodní akademie.
- S ohledem na skutečnost, že v Jablonci nad Nisou je linka 141 cestujícími vnímána jako vhodná pro pokrytí vnitřní poptávky nebo částečně pro kombinaci s MHD, byly vzneseny požadavky na lepší provázanost s linkami MHD včetně zajištění přestupů. (Pozn. zatímco u spojů zajištěných bezbariérovým vozidlem s transparenty byl zájem cestovat ve vnitroměstské relaci, u spojů zajištěných starším typem linkových Karos s papírovou popiskou linky cestující raději zůstali na zastávce).
- Doplnující návrhy se týkají také zlepšení návazností mezi linkou 141 a MHD, případně připomínkuje vyložení MHD z hlediska (ne)dodržování jízdních řádů, např. předjíždění.
- Požadavek je také na návaznosti na večerní autobusové spoje z Prahy.
- Část cestujících v dotazníku nekonkretizovala důvody, proč jim jízdní řád nevyhovuje.

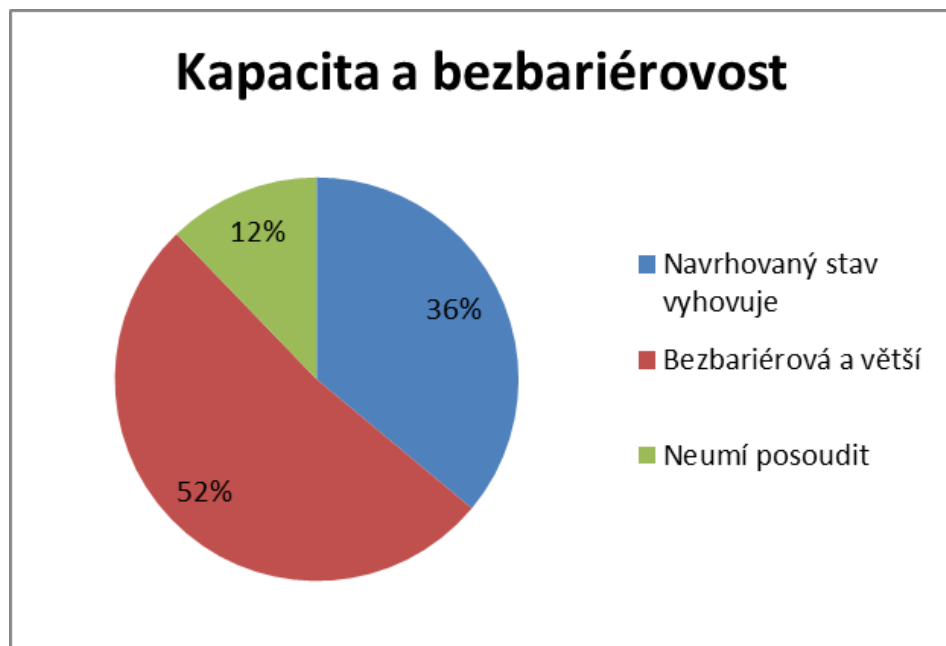
3.3 VÝSLEDKY PRŮZKUMU – KVALITATIVNÍ PRVKY

Kapacitní a bezbariérové autobusy:

V současnosti je provoz na lince 141 zajišťován směsicí vozidel do 12 metrů s rozdílnou kapacitou a různou výškou podlahy. Návrh výrazně zvyšuje podíl bezbariérových autobusů. Otázka směřovala k hodnocení navrhovaného stavu oproti současnému stavu.

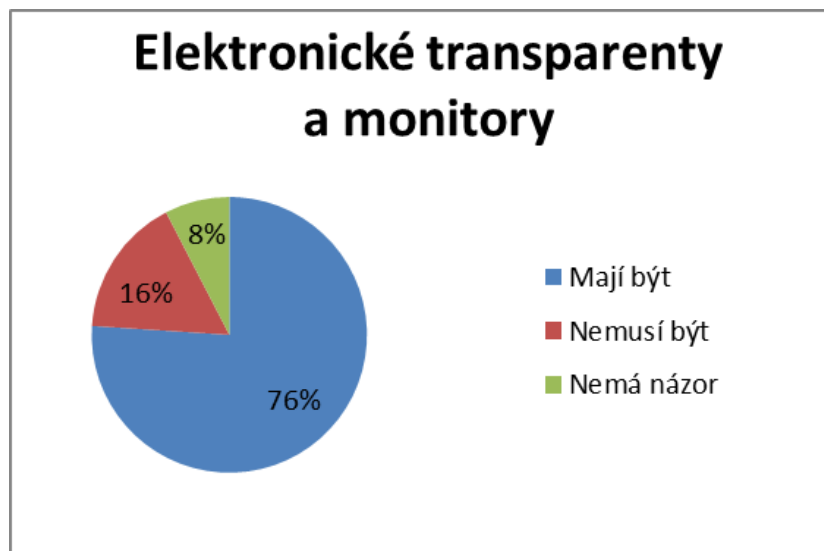
Pro vyšší podíl bezbariérových vozidel se vyslovovala střední a starší věková skupina. Mladší cestující pro změnu preferují větší pohodlí k sezení a vyšší podlaha není primární problém.

Na větší kapacitě s preferencí dostupných míst k sezení se shodují všechny věkové kategorie.

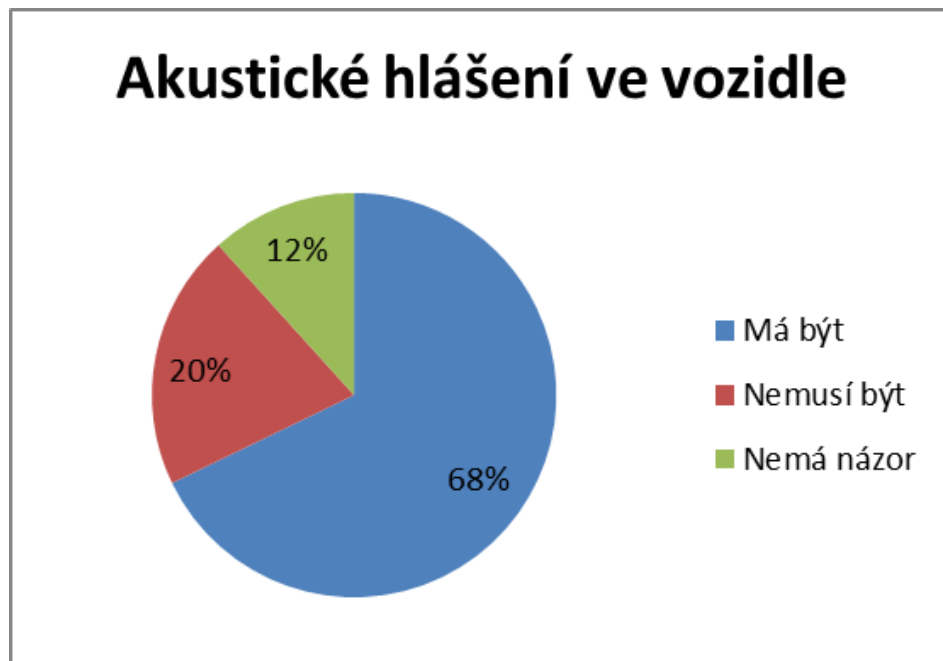
Vizuální orientace cestujících:

Vnější elektronické LED transparenty a vnitřní LED nebo LCD monitory jsou v integrovaných systémech ve větší míře standardem. Tak to jednoznačně vnímají i cestující. Pro představu na lince 141 se vyskytují autobusy s plnou LED a LCD výbavou i autobusy s papírovou cedulkou a oknem.

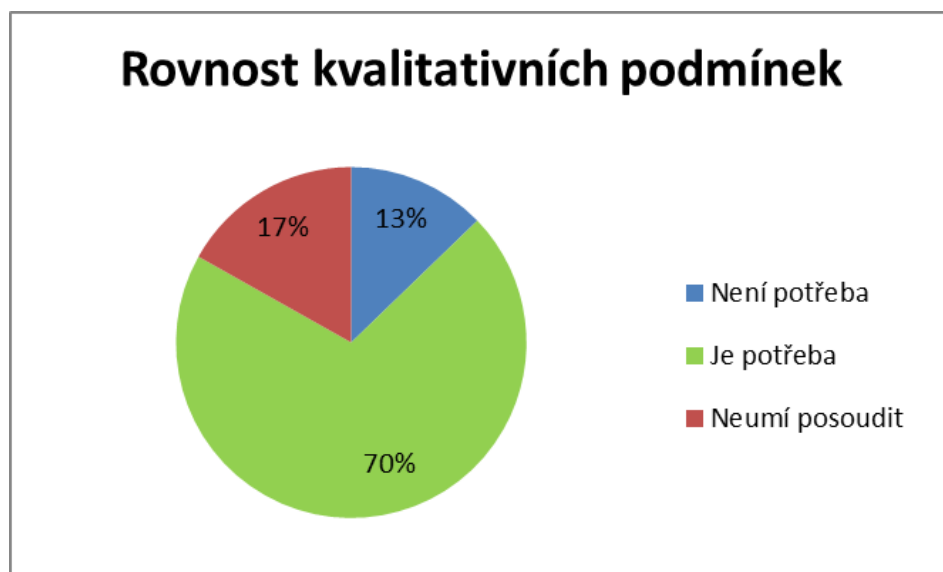

Akustické hlášení pro nevidomé (nebo nevnímající):

Hlášení následujících zastávek nebo doplňkových informací hodnotí cestující v jiném poměru než vizuální informační prvky. Odmítání bylo zejména z důvodu, že je počet nevidomých minimální nebo hlášení působí rušivě. Naopak někteří význam chápou jako pomůcku i pro nepravidelné cestující, kteří neznají cílovou zastávku.

Kvalitativní vlastnosti dopravních prostředků pro každého:

Otázka se týkala rovnosti kvality cestování. Respondenti se měli možnost vyjádřit, zda cestující z venkovských lokalit využívající linkové autobusy, mají stejný nárok na komfort jako cestující využívající vozidla využívaná ve městech a blízkém okolí (např. MHD). Není posuzováno z hlediska nabídky spojů, ale z hlediska technických parametrů vozidel.

4 ZÁVĚR

Na základě výstupů dotazníkové doporučuje KORID LK se zaměřit na projednání víkendového rozsahu dopravy. Naopak zpracování dalších alternativních tras linky KORID LK nedoporučuje, neboť se jedná o jednotlivé připomínky, které mohou být v rozporu s většinovým zájmem cestujících. Všechny cíle lze navíc dosáhnout v kombinaci s MHD (v Liberci, v Jablonci nad Nisou).

Kvalitativní prvky (informační systémy, nízkopodlažnost) jsou již ve spolupráci s dopravci připraveny.